

Uppdrag om att fortsätta arbetet med utveckling av Hagalund utifrån Utvecklingsstrategin för Hagalund

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i slutet av 2013 att en strategi för Hagalunds utveckling skulle tas fram. Under utarbetandet av strategin hade boende och verksamma i området möjligheter att lämna synpunkter på vad som är bra i Hagalund och vilken plats som har störst behov av att förbättras/utvecklas. Det har även genomförts ett antal dialogmöten i området och det har under arbetets gång har nyhetsbrev skickats ut till boende i området för att informera om vad som är på gång. Träffar har även skett med föreningar och samfälligheten.

De synpunkter som framkommit i dialogerna har i hög grad legat till grund för den Hagalundsstrategi med strukturplan som arbetades fram och presenterades i början av hösten 2014. Kommunstyrelsen beslutade att strategin med strukturplan på olika sätt skulle göras tillgänglig för synpunkter från boende och verksamma i Hagalund. Det gjordes utan att kommunstyrelsen tagit egen ställning till innehållet. Det beslutades att strategin först på olika sätt skulle presenteras för boende och verksamma i Hagalund.

Hagalundsstrategin har presenterats i nyhetsbrev som gått ut i området, det har funnits möjligheter att på en webbsida inkomma med synpunkter på vad man tycker är bra respektive mindre bra med strategin och den har presenterats på Hagalundsdagen. Det har genomförts möten med föreningar och samfälligheten i Hagalund, där förslaget presenterats och det har under hela hösten 2014 varit möjligt att skicka in sina synpunkter till staden.

Stadsledningsförvaltningen anser att det nu är angeläget att arbetet med utvecklingen av Hagalund går vidare med högre intensitet. Arbetet bör fortsätta att bedrivas med utgångspunkt i de tre huvudområden som redan tidigare tillämpats:

Fysisk planering med utveckling av struktur och förutsättningar för förtätning med förslag om att uppdrag ges till byggnadsnämnden att med strukturplanen som grund ta fram ett program för Hagalund, där även området söder om Solna station ska ingå (Hagalund, Solna station och Hagalunds arbetsplatsområde). För att reglera intressenternas medverkan i programarbetet föreslås att stadsledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram principöverenskommelser med berörda intressenter, för att reglera exploateringsfrågorna och intressenternas medverkan i programarbetet.

För de *Stadsmiljörelaterade frågorna* föreslås att Tekniska nämnden får i uppdrag att medverka till att stadsledningsförvaltningen tillsammans med intressenterna kan ta fram ett stadsmiljöprogram för Hagalund. Projektet bör startas med att en ”provisorisk” trappa byggs till Solna station där förhoppningen är att så småningom få en rulltrappa.

Verksamhetsfrågor med därtill kopplade värden. I utvecklingsstrategin finns ett antal verksamhetsfrågor beskrivna. En idé är att utveckla Hagalundsgatan till ett långt kulturstråk

ända till Hagaparkens Fjärilshus och Koppartält. En annan idé är att omlokalisera Solna Kulturskola till fd Fridhemsskolans lokaler och förvaltningens förslag är att detta arbete påbörjas genom att kommunstyrelsen tar ett principbeslut om lokaliseringen. Staden föreslås också undersöka förutsättningarna för att tillsammans med intressenter och verksamheter i området bilda en kulturstiftelse för ”gamla Hagalund”.

En *gemensam organisation i Hagalund* med representanter för stadsledningsförvaltningen, tekniska kontoret, kultur- och fritidsförvaltningen, miljö- och byggförvaltningen och intressenterna föreslås för samordningen av arbetet.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till byggnadsnämnden att ta fram ett program för Hagalund i enlighet med inriktningen i tjänsteskrivelsen, samt att parallellt ta fram ett program för Hagalunds arbetsplatsområde.

Kommunstyrelsen uppdrar till stadsledningsförvaltningen att ta fram principöverenskommelser med intressenterna för att reglera exploateringsfrågorna och intressenternas medverkan i programarbetet.

Kommunstyrelsen uppdrar till tekniska nämnden att medverka i stadsledningsförvaltningens arbete med att, i enlighet med vad som framförs i tjänsteskrivelsen, ta fram ett stadsmiljöprogram för Hagalund.

Kommunstyrelsen beslutar att stadsmiljöprojektet ska inledas med att en genare och ny trappa anläggs från Hagalund till Solna station.

Kommunstyrelsen beslutar att ge stadsledningsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med tekniska kontorets fastighetsförvaltning och kultur- och fritidsförvaltningen med kulturskolan att klargöra förutsättningarna för att omlokalisera Solna Kulturskola till fd Fridhemsskolans lokaler.

Kommunstyrelsen beslutar att ge stadsledningsförvaltningen i uppdrag att utreda förutsättningarna att tillsammans med intressenter och verksamheter i området bilda en stiftelse för skötsel och drift av museum och byggnader som ingår i kulturmiljön ”Gamla Hagalund”.

Kommunstyrelsen ger stadsledningsförvaltningen i uppdrag att bilda en övergripande organisation för det gemensamma projektet med representanter för tekniska kontoret, miljö- och byggnadsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen och representanter för intressenterna.

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade, efter en förfrågan från Rikshem AB, Wählin Fastigheter AB och Skanska, den 2 december 2013, § 140, att uppdra till stadsledningsförvaltningen att i samarbete med stadens förvaltningar, bolag och Bostadsstiftelsen Signalisten ta fram en utvecklingsstrategi för Hagalund.

Syftet med utvecklingsstrategin är att redovisa möjligheterna till kompletteringsbebyggelse med nya bostäder och arbetsplatser i Hagalund, kopplat till utvecklingen av service, kommunikationer och stadsmiljö.

Under utarbetandet av strategin har boende och verksamma i området haft möjligheter att lämna synpunkter på vilken som är "bästa platsen" och vilken plats som har störst behov av att förbättras/utvecklas i Hagalund. Det har även genomförts stadslivsobservationer och genomförts ett antal dialogmöten i området. Det har under arbetets gång skickats ut nyhetsbrev till boende i området för att informera om vad som är på gång. Träffar har också skett med föreningar och samfälligheten.

De platser som lyfts fram som bra platser är den gröna Södra parken (Rosenträdgården), kulturmiljöerna runt Olle Olssonhuset, men även verksamheter kopplade till platser som Blue Hill i centrum. De platser som lyfts fram som mest behov av utveckling är Hagalunds centrum, Hagalundsgatan och trappan ner mot Solna station. Flera av frågorna har handlat om stadsmiljöfrågor.

De synpunkter som framkommit i dialogerna har i hög grad legat till grund för den Hagalundsstrategi med strukturplan som arbetades fram och presenterades i början av hösten 2014.

Hagalundsstrategin

Strategin redovisar hur det är möjligt att länka samman Solna station med Hagalund, vidare till Solna centrum, samt skapa en naturlig mötesplats med Hagalundsgatan. Det föreslås att en ny trappa byggs invid Signalistens två hus och ner till stationen. Detta blir en ny och tydlig entré till Hagalund. Ett gång- och cykelstråk leds från Solna station till Hagalundsgatan, där det blir ett nytt torg/centrum. Utmed stråket och torget/centrum blir det möjligt med nya lokaler för ett större kommersiellt utbud. Stråket fortsätter därefter från Hagalund till Solna centrum.

Hagalundsgatan blir en stadsgata och kopplas ihop med Södra Långgatan. Hela strukturplanen innebär möjligheter att bygga 1100-1800 nya lägenheter, såväl bostadsrätter som hyresrätter, samt Trygghetsboende och LSS-boenden. Den ger förutsättningar för upp till många nya arbetsplatser (upp till 1000).

Den uttalade målsättningen i strategin är att koppla ihop stadens delar så att Hagalund blir en mötesplats mellan Hagaparkens natur, Arenastadens evenemang och Solna centrum utbud. Hagalundsgatan kan utvecklas till att vara en del av ett långt kulturstråk ända till Hagaparkens Fjärilshus och Koppartält. Hagalund och dess närområde tillförs två större kulturverksamheter; Black Sheep och Solna Kulturskola.

Kommunstyrelsen beslutade i augusti 2014 att strategin med strukturplan på olika sätt skulle göras tillgänglig för synpunkter från boende och verksamma i Hagalund. Det gjordes utan att kommunstyrelsen tagit egen ställning till innehållet. Det beslutades att strategin först på olika sätt skulle presenteras för boende och verksamma i Hagalund.

Hagalundsstrategin har presenterats i nyhetsbrev som gått ut i området, det har funnits

möjligheter att på en webbsida inkomma med synpunkter på vad man tycker är bra respektive mindre bra med strategin, den har presenterats på Hagalundsdagen. Det har även genomförts möten med föreningar och samfälligheten i Hagalund där förslaget presenterats och det har givetvis varit möjligt att skicka in sina synpunkter till staden.

Inkomna synpunkter på strategin

Det har framförts såväl positiva som negativa synpunkter på strategin. De positiva omdömena handlar främst om att det är bra att det händer något i Hagalund och att det är bra med förslag som ger bättre förutsättningar för service och verksamhet i området.

De positiva inläggen avser främst en ny struktur i det som idag är Hagalunds centrum, förslagen om att bibehålla kulturmiljön kring Olle Olsson-huset och att utveckla ”södra parken”. Det absolut mest positiva omdömet avser förlängningen av gångstråket från centrum till Solna station med en ny trappa den genaste vägen till Solna station.

De negativa synpunkterna koncentreras till att föreslagen ny bebyggelse kommer för nära nuvarande hus och därmed innebär ökad insyn, minskat ljus och försämrad utsikt. Det har även framförts synpunkter på att gatunätet utformas på ett sätt som gör det möjligt för smittrafik mellan Frösundaleden och Solnavägen.

Synpunkter och kommentarer som lämnats på webben finns att ta del av på <http://dialog.spacescape.se/hagalund/>

Flera åtgärder har även genomförts i den befintliga stadsmiljön, såväl under arbetet med framtagandet av strategin, som under hösten 2014.

Förvaltningens synpunkter

Stadsledningsförvaltningen anser att det är angeläget att arbetet med utvecklingen av Hagalund nu går vidare. Förvaltningen anser att arbetet ska fortsätta bedrivas utifrån de tre huvudområden som tidigare har varit utgångspunkten (och som givetvis samtidigt berör varandra):

*Fysisk planering med utveckling av struktur och förutsättningar för förtätning
Stadsmiljörelaterade frågor idag och i framtiden
Verksamhetsfrågor med därtill kopplade värden*

Fysisk planering med utveckling av struktur och förutsättningar för förtätning

Det kan konstateras att den strukturplan som tagits fram – och som kan ligga till grund för fortsatt fysisk planering – är ett bra underlag för att inledningsvis ta fram ett program för Hagalund. Huvudprincipen för utvecklingen utgår från fyra platser som bygger projektet. De fyra platserna är:

1. En trappa som kopplar Hagalund till Solna station
2. Hagalunds torg och centrumkvarter
3. Södra parken (Hagalundsparken/Rosenträdgården) aktiveras
4. Hagalundsgatan blir en stadsgata

I strukturplanen finns utöver de fyra platsprojekten finns också möjliga projekt angivna i närområdet, som ytterligare skulle förbättra Hagalunds sammanhang. Ett av dem är att Solna station kan få ett torg, ett annat att befintliga bostäder på Förvaltarvägen kan kompletteras med nya bostäder och att det vid kopplingen från Hagalundsgatan till Södra Långgatan kan möjliggöras ny bostadsbebyggelse.

Det har också under arbetets gång i flera sammanhang framkommit att det finns – och ibland även önskas – en koppling mellan det område som strukturplanen omfattar idag och Hagalund arbetsplatsområde. Det handlar om hur bostadsbyggande kan övergå från Hagalund till arbetsplatsområdet, men även trafikfrågor när det gäller såväl biltrafik som gång- och cykelstråk.

Stadsledningsförvaltningen ser ett värde i att i nästa steg genomföra ett programarbete för Hagalund. Strukturplanen kan fungera som grund för arbetet, men ytterligare analyser behöver göras. De områden som strukturplanen omfattar bör ingå i programarbetet tillsammans med området som ansluter till (dagens) södra ingången till Solna station, liksom områdena vid Förvaltarvägen och Södra Långgatan. Även Hagalunds arbetsplatsområde bör ingå i programarbetet för att knyta ihop områdena.

Programarbetet ska bedrivas i nära samarbete med intressenterna Rikshem, Skanska, Wåhlins och Signalisten. För att reglera förutsättningarna för samarbetet ska staden teckna en principöverenskommelse med intressenterna där förutsättningarna läggs fast. Motsvarande ska ske i Hagalunds arbetsplatsområde där Humlegården är främsta intressenten. Stadsledningsförvaltningen ska snarast återkomma med förslag till överenskommelse för beslut i kommunstyrelsen.

Stadsledningsförvaltningen föreslår att byggnadsnämnden får i uppdrag att ta fram ett program för Hagalund, som inkluderar Hagalund, Solna station och Hagalunds arbetsplatsområde. Stadsledningsförvaltningen föreslår att förvaltningen får i uppdrag att ta fram en principöverenskommelse med intressenterna för att reglera exploateringsfrågorna och intressenternas medverkan i programarbetet.

Stadsmiljörelaterade frågor idag och i framtiden

Redan tidigare och även nu är stadsmiljöfrågorna viktiga i utvecklingsarbetet. Strategin omfattar förutsättningar för utveckla och rusta stadsmiljön i stadsdelen, såväl på kort som längre sikt. Redan under våren och sommaren, innan strategin presenterades, genomfördes ett stort antal insatser. Fler insatser har därefter genomförts under hösten.

Det krävs även fortsättningsvis insatser i Hagalund, inte minst är åtgärder i södra parken högprioriterade, liksom en provisorisk trappa ner till Solna station i det läge där en möjlig permanent trappa kan tillkomma i framtiden.

Stadsledningsförvaltningen föreslår därför att tekniska nämnden får i uppdrag att delta i framtagandet av ett program för skötseln i Hagalund. Grunden utgår givetvis från nämndens årliga underhåll och skötsel i området. Särskild samverkan ska tekniska nämnden ha med samfälligheten som ansvarar för vissa områden och ytor i Hagalund, bland annat gång- och cykelvägar och broarna. Utöver det årliga underhållet och skötseln ska åtgärder kunna genomföras tillsammans med intressenterna och inom ramen för projektet. Stadsledningsförvaltningen ska medverka till att ta fram underlag till en överenskommelse mellan intressenterna inom ramen för projektet, med särskild inriktning på åtgärder i södra parken.

Det bör även noteras att det är på kort sikt som intressenterna gemensamt kan svara för vissa initiala kostnader, men att det på sikt behövs åtgärder som mest troligt kräver en kommunal finansiering. Det är därför viktigt att åter påpeka att en viss exploateringsnivå krävs för att kunna genomföra de kommunala investeringar som krävs.

Stadsledningsförvaltningen föreslår att tekniska nämnden får i uppdrag att medverka till att stadsledningsförvaltningen kan ta fram ett stadsmiljöprogram för Hagalund.

Verksamhetsfrågor med därtill kopplade värden

För att kunna få en levande stadsdel är det viktigt att ge förutsättningar för mer verksamhet under dagtid. Utvecklingsstrategin med strukturplanen ger förutsättningar för nya arbetsplatser i området, vilken är en förutsättning för service m m under dagtid. Stadsledningsförvaltningen kommer därför att informera och marknadsföra möjligheterna att etablera verksamheter i Hagalund. Även frågan om samlingslokaler för föreningslivet i Hagalund, som ständigt framförs som viktig av boende och verksamma i området, bör hanteras tillsammans med intressenterna.

I utvecklingsstrategin finns även en idé om att utveckla Hagalundsgatan till att vara en del av ett långt kulturstråk ända till Hagaparkens Fjärilshus och Koppartält. Hagalunds närområde har nu tillförts kulturverksamheten Black Sheep. Nästa steg är att Solna Kulturskola omlokaliseras till fd Fridhemsskolans lokaler. Förslaget är att detta arbete påbörjas genom att kommunstyrelsen tar ett principbeslut om lokaliseringen.

Stadsledningsförvaltningen föreslår att förvaltningen får i uppdrag att i samverkan med kultur- och fritidsförvaltningen och tekniska kontoret omlokalisera Kulturskolan till fd Fridhemsskolan.

Det finns även en möjlighet att utveckla kulturverksamheten och utveckla kulturmiljön i gamla Hagalund. En möjlighet som staden bör pröva är att tillsammans med befintliga och andra intressenter i området att bilda en kulturstiftelse med utgångspunkt från Olle Ohlsson-huset och det konstmuseum som finns där.

Stadsledningsförvaltningen får i uppdrag att utreda förutsättningarna att tillsammans med intressenter och verksamheter i området bilda en stiftelse för skötsel och drift av museum och byggnader som ingår i kulturmiljön ”Gamla Hagalund”.

Organisation av det kommande arbetet

Stadsledningsförvaltningen konstaterar att utvecklingen av Hagalund är ett gemensamt intresse för staden och Wåhlins, Rikshem, Skanska Fastigheter och Signalisten. Det kommande arbetet bör genomföras inom ramen för en gemensam organisation. Flera kommunala förvaltningar bör ingå i det löpande arbetet. Möjligen kan det även bli aktuellt att involvera intressenten/intressenter i Hagalunds arbetsplatsområde i gemensamma angelägenheter.

Stadsledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar att ge stadsledningsförvaltningen i uppdrag att bilda en övergripande organisation för det gemensamma projektet med representanter för tekniska kontoret, miljö- och byggnadsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen och representanter för intressenterna. Organisationen leds av representanter för stadsledningsförvaltningen.

Kristina Tidestav
Stadsdirektör

Anders Offerlind
Förvaltningschef